

SUNDELÖFS SOCIETET

Lars Engwall

Astronomen Åke Wallenquist gjorde stora insatser för Kungl. Vetenskaps-Societeten i Uppsala. Invald 1951 var han dess preses 1970–71 och dess sekreterare 1963–74. Därmed kom han i mångas ögon att förknippas med Societeten. Det förekom därför att man talade om Societeten som ”Åkes akademi”. På samma sätt finns det goda skäl att benämna Societeten under de senaste tre decennierna ”Sundelöfs Societet”. När Lars-Olof Sundelöf 2013 avgick som sekreterare i Societeten hade han nämligen innehaft denna befattning under mer än trettio år.

Lars-Olofs relationer till Societeten går till och med ännu längre tillbaka. De började redan under studierna med att han läste en publikation utgiven 1937 i Societetens skriftserie *Nova Acta Regiae Societatis Scientiarum Upsaliensis*, fortsatte med att han tilldelades Bergstedtska priset 1964 och blev mer permanenta genom invalet 1976. Sedan valdes han först till vice sekreterare 1980 och sekreterare 1982. Som kommer att framgå nedan har dessa val haft stor betydelse för Societeten. Framställningen bygger på läsning av årsskrifterna samt ett längre samtal med Lars-Olof i slutet av maj 2014.

Den första kontakten på 1950-talet

Skriften, som var Lars-Olofs första kontakt med Societeten, hade titeln *Measurements of concentration gradients in sedimentation and diffusion by refraction methods: Solubility properties of potato starch*. Den var kemisten Ole Lamms doktorsavhandling, som denne arbetat med under The Svedberg. Att Lars-Olof kom att läsa denna berodde på att professorn i fysikalisk kemi Stig Claesson på våren 1954 värvade honom som forskarstuderande. Därmed fick han i uppgift att med hjälp av koncentrationsgradienters tidsutveckling i utspädda system studera växelverkan mellan molekyler. Lamms skalmetod passade väl för dessa studier och Lars-Olof lyckades föra projektet i hamn trots att Lamms framställning var något kryptisk med svårtydda figurer.

Lamms avhandling är för övrigt en god illustration av Societetens roll som utgivare av vetenskapliga arbeten fram till början av 1960-talet. Många avhandlingar inom kemi och fysik, särskilt astronomi, gavs ut av Societeten. Om detta vittnar de många äldre böcker som finns i huset vid Sankt Eriks Torg. Bland dessa nämner Lars-Olof särskilt de avhandlingar som lades fram av The Svedberg och Arne Tiselius, båda senare Nobelpristagare. Han tror att *A discussion of bond length variations* av Ingvar Lindqvist år 1960 var

det sista riktigt djupa vetenskapliga arbetet i kemi som publicerades av Societeten. Med tiden fanns inga manuskript att ta ställning till och i Årsboken 2004 (s. 27–28) skriver Lars-Olof med hänvisning till den nätbaserade tillgängligheten att ”publiceringsverksamhet är inte längre en väsentlighet för ett lärt sällskap som vårt”. Långt dessförinnan hade också bytesverksamheten, som tidigare varit mycket viktig, avtagit.

Bergstedtska priset 1964

Drygt trettio år gammal, året före disputationen, tilldelades Lars-Olof 1964 det Bergstedtska priset. Det är Societetens näst äldsta pris tillkommet genom en testamentarisk donation den 12 maj 1827 av statssekreteraren Erik Bergstedt. Det utdelas vartannat år av Språkvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet och vartannat år av Societeten. För språkvetarna ska det utdelas till ”någon som utmärker sig genom snille och särdeles framsteg i grekiska profanlitteraturen, medan Societeten ska utdela det till ”någon som utmärker sig i kemi, experimentalfysik och geologi”. Lars-Olof fick priset för arbeten rörande fassseparation. De byggde på ett relativt omfattande experimentellt utvecklingsarbete, som innebar att Lars-Olof tillbringade åtminstone halva sin tid i institutionens verkstad. Resultatet blev ett stort tungt instrument, en optisk interferometer, som vilade på två kraftiga svarvbänkar med en termostat emellan. I arbetet, som gav goda lärdomar för framtiden, var det viktigt att uppnå tillräcklig mekanisk och optisk precision.

Priset delades ut på Societetens högtidsdag, där växtbiologen Einar Du Rietz presiderade med ovan nämnde Åke Wallenquist som sekreterare. Pris-tagaren presenterades av sin professor Stig Claesson. Den efterföljande middagen serverades på en av nationerna, sannolikt gamla V-Dala. Antalet deltagare var relativt få och för egen del satt Lars-Olof mitt emot Sten Lindroth. Middagen beskriver han så här femtio år efteråt som ”en intressant upplevelse av ett helt annat Uppsala än vad jag hade varit med om”.

Det Uppsala Lars-Olof kände väl var den fysikalisk-kemiska institutionen, där Stig Claesson var professorn. Han beskriver sin arbetsmiljö där på ett mycket uppskattande sätt:

Många har olika uppfattningar om Stig Claesson, men han var en briljant person. Vi blev med åren verkligen goda vänner. Stig hade mycket breda internationella kontakter. Framför allt under 1960-talet kom det till Uppsalainstitutionen besökare från världens alla hörn. Det var oftast de allra mest framstående forskarna, som alla hade stort utbyte av Stig. Han var en skarpsinning person, som ofta kom med helt nya vinklar på problemen. De seminarier som vi då fick uppleva var helt enastående.

År 1959 avlade Lars-Olof licentiatexamen och hade dessförinnan fått en betydande undervisningserfarenhet. Med hans egna ord:

Strax efter att jag kom till institutionen sommaren 1954 fick jag ett ganska omfattande undervisningsuppdrag. Jag blev sedan biträdande lärare i fysikal-

isk kemi 1957. Det var tidsmässigt ganska tungt. Vi hade varje år fyra kurser, två på hösten, två på våren. Som biträdande lärare hade man totalt ansvaret för tre av dessa och det inkluderade även laborationerna. Så det var både föreläsningar och laborationshandledningar. Det var ganska omfattande laborationer på den tiden. Men det var en nyttig och lärorik tid.

Sex år senare, 1965, disputerade Lars-Olof på avhandlingen *Determination of distributions of molecular size parameters by a convolution procedure: A computational and experimental study with special reference to diffusion at low concentrations*. Den publicerades dock inte i Societetens skriftserie utan i *Arkiv för kemi*. Efter ytterligare tre år, studentrevoltens år 1968, trettiofem år gammal, utnämndes Lars-Olof till laborator i fysikalisk kemi vid Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten. År 1979 blev han professor i fysikalisk farmaceutisk kemi vid Farmaceutiska fakulteten.

Invalet 1976 och vice sekreterare 1980

År 1976 invaldes Lars-Olof i Societeten. Han blev genom den ordning med invalsnummer, som han senare själv införde, ledamot 1101. Sekreterare var fysikern Per Olof Fröman och preses Pharmacias VD Elis Göth, som hade efterträts av ögonläkaren Gunnar von Bahr vid sammanträdet för Lars-Olofs inträde. Inför detta hade han fått ingående information om Societeten av en god vän, ledamoten Kai Pedersen, som arbetade hos The Svedberg. Som nyinvald bar Lars-Olof, som var brukligt på den tiden, liksom preses, frack med svart väst. I likhet med det högtidssammanträde, då han mottog det Bergstedtska priset, kunde Lars-Olof konstatera att antalet närvarande var ganska begränsat. Det var inte fler än att man nästan rymdes runt det stora bordet i sessionssalen. Dessutom var tillgången till Societetens utrymmen inskränkt:

Det var mycket spartanskt. Man kom in genom ytterdörren. Rakt fram låg den stora korridoren med de typiska hängarna. Där hängde man sina ytterkläder men för övrigt var allt stängt. Låsta dörrar. Och så gick man uppför trappan. När man kom upp stod vaktmästaren där, en kusin till fysikern Ingvar Lindgren. Han och hans fru skötte förtäringen. Han stod i hörnet där man ska gå in till sessionssalen bakom det bord som numera är sekreterarbordet. På det stod ett litet kassaskrin och där låg även en lista. På den bockade han av betalningen för måltiden och för pilsnern.

I sessionssalen längs väggen mot Sankt Eriks Torg stod på den tiden de skinnsoffor som nu står i hörnrummet på bottenvåningen. Därutöver fanns stolarna med brunröd rottingrygg, de s.k. Fredgastolarna, samt de stolar som nu står runt bordet. I övrigt har de flesta inventarierna tillkommit senare.

Redan efter fyra år, 1980, valdes Lars-Olof till vice sekreterare. Sekreterare var då fortfarande Per Olof Fröman, som i allmänhet skrev protokollen i förväg och sedan gjorde eventuella korrigeringar efteråt. Som framgår av årsberättelserna var han också relativt återhållsam i sina anföranden. Redan

efter något år tog Per Olof Fröman ett sabbatsår för att vara utomlands. Lars-Olof fick då rycka in som tillförordnad sekreterare och blev efter ett år vald till sekreterare.

Sekreterare 1982

När kemisten Lars-Olof blev vald till sekreterare var det på sätt och vis ett brott i traditionen, eftersom alla utom en av de tidigare sekreterarna under 1900-talet hade varit fysiker och astronomer. Sedan början av seklet var det bara Sven Gustaf Hedin som hade varit kemist bland sekreterarna (1913–1931). Lars-Olof var dock väl förberedd när han tillträdde som sekreterare. Han hade varit mycket engagerad i universitetets femhundraårsjubileum 1977, var involverad i såväl Matematisk-naturvetenskapliga fakultetens ledning som Naturvetenskapliga forskningsrådet.

Lars-Olof efterträddes som vice sekreterare av medicinaren Torvard Laurent. Samtidigt avgick byggmästaren John Mattsson som skattmästare och ersattes av verkställande direktören för Almqvist & Wiksell Göran Z. Haeggström.

Deltagarna på sammanträdena var som tidigare nämnts inte många. Lars-Olof berättar att det fanns en kärna bestående av bl. a. medicinarna Gunnar von Bahr, Gunnar Dahlström och Folke Knutsson, idé- och lärdomshistorikern Sten Lindroth, teologen Harald Riesenfeld, astronomen Åke Wallenquist, fysikern Olof Beckman, limnologen Wilhelm Rodhe och kemisterna Gunnar Hägg och Arne Fredga. Därutöver kom ett antal andra ledamöter, så att man i allmänhet fyllde platserna runt bordet i sessionssalen.

Lars-Olof betecknar de sista decennierna av förra seklet som en expansiv period både vetenskapligt och i övrigt. Därmed fanns stora möjligheter att modernisera. Inte minst gällde det Societeten som på den tiden hade flera kommittéer. Det fanns både en lampettkommitté och en gardinkommitté, som förde ändlösa diskussioner. Det blev slutligen den nye sekreteraren som fick ta hand om båda dessa ärenden, vilket ledde till att Societeten har de gardiner och de lampetter den har idag. Lampetterna tillverkades på Fysikums verkstad.

Modernisering

En viktig fråga som Lars-Olof behövde hantera var invalssystemet. Vid hans tillträde gick invalen till så att den aktuella klassen samlades en halvtimme före det ordinarie sammanträdet för att ta ställning till två förslag när en plats blivit ledig. Efter diskussion gick man till beslut och presenterade förslaget direkt på efterföljande plenum. Efter några år under Lars-Olofs sekreterarskap ändrades systemet så alla rum som blivit lediga under ett år samlades ihop och inval bereddes vid två klassammanträden under våren. I samband med denna nyordning, som fortfarande gäller, infördes också invalnummer. Sådana hade inte funnits dessförinnan, och för att hantera de tidigare leda-

möternas nummer valde Lars-Olof den pragmatiska lösningen att de då levande ledamöterna fick nummer efter invalår med början på 1001. De lägre numren fanns därmed reserverade för tidigare ledamöter. Dessa finns numera, dock onummerade, i en lista som sammanställts av Doris och Gunnar Lundh.

En viktig insats för att modernisera Societetens ekonomi gjordes av skattmästaren Göran Z. Haeggström. Särskilt gällde det förvaltningen av de många små fonderna, som därmed kom att samförvaltas. De nya förvaltningsprinciperna medförde också att man såg möjligheten, med början verksamhetsåret 1984–85, att tillmötesgå ett förslag från framför allt fysikern Arne Eld Sandström, att från Societetens egna tillgångar årligen dela ut Benzeliusbelöningar i de fyra klasserna. Tretton år dessförinnan, före Lars-Olofs inval, hade Lilly och Sven Thuréus pris tillkommit genom en donation år 1971. Denna var ursprungligen 50 000 kronor, men genom tillskyndan av dåvarande skattmästaren, universitetsrådet Gunnar Wijkman, höjde donator summan till 100 000 kronor. De första åren vandrade priset runt i klasserna, men efter god förvaltning och en permutation 1999, där skattmästaren Gunnar Lundh spelade en nyckelroll, utdelas numer varje år ett pris i var och en av de fyra klasserna. Att Societeten gjort goda val av pristagare framgår av dess gamla årsböcker, där många av dagens och gårdagens framstående forskare återfinns bland mottagarna av olika priser. Ett bland många exempel är litteraturvetaren Sara Danius, som 1999 tilldelades en Benzeliusbelöning och som 2013 tog sitt inträde i Svenska Akademien.

Ett annat positivt bidrag till Societetens verksamhet var ett legat i den 1955 invalde ledamoten Jacob Wallenbergs testamente. Detta angav att Societeten skulle erhålla 300 000 kronor i form av 1 000 aktier i Astra. Den på så sätt skapade fonden kan användas till alla ändamål, vilket är en stor fördel för en organisation med mycket stram ekonomi, där underhållet av dess fastighet är särskilt krävande.

Årshögtider och sammanträden

Årshögtiderna fick med tiden fler deltagare. I början av Lars-Olofs sekretärskap var man på Södermanland-Nerikes nation. År 1983 bestämde man sig för att genomföra högtidsdagen i Societetens eget hus – både sammanträde och middag. Med stöd av dåvarande Preses, medicinaren Gunnar Dahlström, genomförde Lars-Olof detta projekt, som han i efterhand betecknar som ”ett fälttåg”. Först skulle bortåt sjuttio personer placeras i sessionssalen för högtidssammanträdet och sedan, i pausen på en halvtimme, skulle samma lokal möbleras om till middagen för lika många personer. Han beskriver målande de praktiska arrangemangen:

Figur 1. Föreläsning i sessionssalen 2015-03-06. På bordets högra sida (sett från preses, herr Hallberg) framträder herr Strömholm, på den vänstra herrar Engwall, Lundh och Sundelöf. Foto: Herr Kenneth Nilsson

Societeten hade ju inga bord, inget porslin, och inga stolar. Så jag hyrde och körde i vår bil. Borden var sådana här fällbara bord, tunga pjäser som man fällde upp. Sedan fick vi låna stolar från universitetet och BMC, så att det räckte till alla att sitta till bords. Så var det.

Det blev också mer populärt att komma till Societetens månadssammanträdet sedan sexan utvecklats. Tidigare hade vaktmästarparet stått för matlagningen och erbjudit omeletter och köttbullar, som de dukade upp längst ned i sessionssalen. När de slutade blev det än mer sparsamt:

Det var rökt fisk och plock. Det fanns ju inga dukar. Så det fick dukas upp på masonitskivor på ett par fällbord som stod längst ned i sessionssalen. Det var inte särskilt tilltalande.

När Lars-Olof tog över sekreterarskapet kom han och Kristina överens om att göra sexan till den stora attraktion som den har blivit. Maten lagade de hemma och körde den sedan till Societeten. För serveringen hade man hjälp av två servitriser. I övrigt var det inte mycket assistans sekreteraren hade. Vaktmästarparet hade slutat. Så småningom slutade också bibliotekarien, bekostad av Carolina, och den lönebidragsanställda biblioteksassistenten, som framför allt sysslade med bytesverksamheten. En god illustration av förhållandena är Lars-Olofs berättelse om gårdshållningen:

Ibland ryckte skattmästaren Göran Z. Haeggström in och klippte gräset. Vintertid hände det att han också skottade snö på gården. Det var alldeles för

ansträngande. En gång minns jag att han skottat flera timmar och när jag efteråt talade med hans fru sa hon att ”så här får han inte fortsätta längre, för han har legat hela eftermiddagen”. En sommar höll hela Societeten på att ta eld för att nyklippt gräs låg i en stor hög längst in på gården och var nära att självantända. [...] Även medicinaren Lars Thorén tyckte att vi kunde hjälpas åt med gården. Det gjorde vi också ett tag, men det var ingen lösning för framtiden och nu har vi en god ordning med en markentreprenör.

Årsböckerna

I årsböckerna återkommer Lars-Olof vid flera tillfällen till Societetens uppgift som kontaktskapare. I årsboken 1985 (s. 31) skriver han:

Kungl. Vetenskaps-Societetens spelar väsentligen rollen som en lokal akademi där det dominerande antalet ledamöter kommer från stadens båda universitet och representerar de mest skiftande discipliner. I denna funktion av forum över ämnesgränser vågar jag påstå att vår Societet spelar en betydande roll som kontaktskapare och kunskapsförmedlare, obunden av nutida snäva och specialiserade organisationsformer i universitetsvärlden. Det är i högsta grad denna vetenskapssociala anda som sätter sin prägel på våra månatliga sammanträden med såväl vetenskapliga föredrag som berikande umgänge.

Vid vårt samtal framhåller Lars-Olof att funktionen som kontaktskapare blivit allt viktigare på grund av det akademiska samhällets expansion. Situationen från 1960-talet, då man genom möten i fakulteten kände de flesta kollegerna, har med början på 1980-talet snabbt försvunnit. Det har därmed blivit en stark efterfrågan på möjligheter att träffa kolleger i andra former. I årsböckerna framhåller Lars-Olof detta, liksom uppgiften för Societetens att skapa kontakter över generationsgränserna. I årsboken 2006 (s. 28) skriver han till exempel:

Societetens – liksom andra liknande sällskap – spelar en stor roll när det gäller att föra vidare från generation till generation. ”Att lyssna och föra vidare” för att travestera Societetens devis på sigillet ”Collecta refundit”.

Den ökade aktiviteten från 1980-talet syns väl i årsböckerna, som från 1991 skiljdes från matriklarna. Det senare innebar att matriklarna kunde komma ut i början av terminen, medan årsboken kunde ges mer tid för inlämnandet och redigeringen av manuskripten. I årsboken återinfördes vidare 1993 att årets parentationer publicerades. Med tiden blev också sekreterarens berättelser längre och fick mer anknytning till Societetens historia, ofta med poetiska formuleringar. Vid flera tillfällen återkommer Lars-Olof till sin morfar i värmländska Dejefors. Det framgår att de hade en speciell relation och Lars-Olof framhåller vid vårt samtal hur mycket han lärde sig av sin morfar, när han satt i hans verkstad. Senare blev dessa lärdomar värdefulla, inte minst då han skulle bygga sin experimentutrustning. Morfadern var en arbetare på bruket, som arbetade mycket med sina händer. Han var uppenbarligen en teknisk begåvning som redan som sextonåring byggt ett ånglok med en hel ångmaskin.

Om sekreterarens anföranden blev längre i årsböckerna, blev däremot presentationerna av pristagarna kortare, eftersom dessa själva fick presentera sina arbeten i särskilda avsnitt i årsboken. På så sätt fick de ytterligare uppmärksamhet. Detta förstärktes än mer då Societetens dag infördes år 2000 på förslag av dåvarande preses, konstvetaren Allan Ellenius. Bakgrunden var att det kom fler och fler personer till högtidssammankomsterna samtidigt som pristagarna blev fler. Därmed kom pristagarna i skymundan och alla pristagare kände sig inte heller bekväma bland ledamöterna. Med Societetens dag lyftes pristagarna fram och det blev också en tydligare bild utåt.

Ledamöterna

I samband med invalen försökte Lars-Olof att vara något återhållsam vid klassmötena för att inte några förhastade inval skulle ske. Bakom detta låg önskan att välja de mest kvalificerade och att de invalda verkligen skulle komma att delta i Societetens sammanträden. Ändå finns det många ledamöter som ingivit stora förhoppningar om sitt deltagande, men som sedan sällan visat sig. En och annan har också hört sig för om möjligheten att lämna sin plats, men Lars-Olof har då bett dem att stanna kvar med orden ”kanske den dagen kommer när det kan vara bra att vara ledamot”. Däremot har Societeten inte, som Svenska Akademien, hinder för att utträda.

En särskild problematik med närvaron över åren har gällt de utländska ledamöterna. Men som Lars-Olof framhållit i årsboken 2006 har det skett en förändring på den punkten i och med vetenskapens internationalisering. Medan inval av utländska ledamöter ”tidigare kunnat betraktas mer som ett slags hedersbevisning för framstående vetenskapliga bedrifter snarare än som erkänsla för direkta insatser för Societeten eller stadens båda universitet” (s. 26), har det med tiden blivit vanligare att de utländska rummen besätts av professorer vid universiteten med utländskt medborgarskap. Därmed har närvaron av utländska ledamöter höjts. Fortfarande finns dock en försvårig andel utländska ledamöter som är verksamma utanför Sverige och som har vetenskapliga relationer med Societetens ledamöter. Då det gäller dessa utländska ledamöter kvarstår den stora svårigheten för Societeten att hålla reda på om de fortfarande är i livet. Lars-Olof har därför sedan många år tillbaka tillämpat principen att skicka kallelser till alla möten till alla ledamöter, även de utländska.

Systerakademierna

Från slutet av 1980-talet utvecklades Societetens relationer med systerakademier. Bland dessa har kontakterna varit långvariga med Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) och med tiden tillkom andra. Under pediatrikern Stig Sjölin's presesår 1987–1988 inleddes relationerna med Fysiografiska Sällskapet i Lund. Några år senare står det i sekreterarens berättelse i Årsbok 1991 att ”Societeten har under senare tid på olika sätt kommit att stå i allt

närmre relation till olika systersamfund”. Han nämner sedan att preses deltagit i sammankomster hos Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur, Kungl. Fysiografiska Sällskapet i Lund, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien samt Kungl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala. Därutöver nämns att Kungl. Vetenskapsakademien planerar att gästa Societeten. Över åren har det också varierat vilka systerakademier som inbjudits, mycket beroende på vem som varit preses. När Allan Ellenius var preses var exempelvis Inge Jonsson inbjuden som representant för Kungl. Vitterhetsakademien. På motsvarande sätt har företrädare för Kungl. Vetenskapssamhället i Uppsala varit Societetens gäst några enstaka gånger. Någon närmare samverkan mellan systerakademierna har dock inte förekommit, inte ens med dem som finns i Uppsala. Lars-Olof menar att detta är naturligt, eftersom var och en av de lärda sällskapen har som främsta uppgift att föra samman sina egna ledamöter:

Jag har tyckt att den stora uppgiften för Societeten är att på ett okonventionellt sätt föra samman personer som trivs med varandra och som kommer från olika områden. På det sättet kan de känna att vetenskapen är en bred funktion i världen.

Slutreflexioner

När vi närmar oss slutet på vårt samtal tar jag upp frågan om Societetens betydelse för Lars-Olof. Han svarar direkt att den betytt mycket, särskilt genom det fantastiska kontaktnät den gett. Som sekreterare har han fått en omfattande kontaktyta både innanför och utanför universitetet. Han betonar särskilt klassammanträdena, som han deltagit i under åren. Han har på så sätt mött människorna bakom namnen, något som förstås också gäller de månatliga sammanträdena och de efterföljande sexorna.

Bland ledamöterna framhåller Lars-Olof särskilt den inledningsvis nämnde Åke Wallenquist, som var ett stort stöd för honom när han själv hade blivit sekreterare:

Antingen ringde han på lördag morgon efter sammanträdena, eller också så skrev han ett litet korrespondenskort som jag fick så fort posten kunde komma fram. På det uttryckte han sin mestadels positiva syn på vad som hade förevarit.

Men även med den närmaste företrädaren Per Olof Fröman hade Lars-Olof goda relationer. De hade mycket trevligt tillsammans och hade gemensamma intressen i praktiskt arbete och segling.

Under alla åren har det funnits ett fint samspel med hela ledamotsförsamlingen. Inte minst har detta varit tydligt i samverkan med alla de ledamöter som fungerat som preses och skattmästare under Lars-Olofs sekreterartid. Vice sekreterarna Torvard Laurent och Bengt Landgren har varit nära vänner och förtrogna. I de många intressanta diskussionerna vid klassmötena har man inte bara lyft fram kandidater för inval och priser och belöningar. Dessa

sammankomster har i all sin enkelhet lett till en närkontakt mellan ledamöterna som knappast är möjlig vid plenarsessioner, och Societetens bredd och djup har sällan varit så tydlig som i klassarbetet.

Sammantaget ser Lars-Olof med stor glädje tillbaka på sina relationer med Societeten. Många av dess ledamöter känner samtidigt stor tacksamhet för de utomordentliga insatser han tillsammans med Kristina har gjort för Societeten. Att sammanträdesbordet en gång räckte till för alla de deltagande i sammanträdena känns idag överkligt, då det nu, trots dukning i övervåningens tre rum, är mycket trångt om platserna. Att det blivit så är Kristina och Lars-Olof Sundelöfs förtjänst. Deras insatser för Societeten har varit ovärderliga.